

پاسخنامه تشریحی

۱) ۱ ۲ ۳ ۴ «أَنْ يَأْتِي» باید به صورت مضارع التزامی ترجمه شود.

۲) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه «۱» فعل «سَجَّلَ» به صورت مضارع ترجمه می‌شود: «ثَبِتَ می‌کنیم» بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «لَنْ يُسَاعِدَنِي»: به من کمک نخواهد کرد (مستقبل منفی)

گزینه «۳»: «لَمْ تَحْصَلْ»: به دست نیاورد (ماضی منفی)

گزینه «۴»: «مَنْ ابْتَعَدَ»: هر کس دور شود / «ابتعد»: دور می‌شود.

۳) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل (مَسْدُوهِيْنَ) فعل مستقبل است (خواهند رفت) و برای نفی آینده از (لَنْ) استفاده می‌کنیم (لَنْ يَذْهَبُوا: نخواهند رفت)

۴) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه «۱»، فعل «لَيَنْفِقُوا» امر غائب باللام است و ترجمه صحیح آن «باید انفاق کنند» می‌باشد.

۵) ۱ ۲ ۳ ۴ هر کس بر خدا در تمام امورش توکل کند و از او فقط هرچه را که در زندگی به نفعش هست بخواهد، پس او کافی است.

۶) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱: «الْمُعْتَرَّة» باید اسم مفعول با فتحه بر روی عین الفعل باشد نه اسم فاعل.

۲: «مُحَاوَلَةٌ» مصدر از باب مُفَاعَلَةٌ است.

۳: «ذَكَبَ» به معنای طلا است. «ذَكَبَ» فعل ماضی است.

۷) ۱ ۲ ۳ ۴ «لَنْ نُرْجِعَ» فعل منفی آینده است. (باز نخواهیم گشت)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: حَتَّى يَسْمَعَ: که بشنود

گزینه «۳»: أَنْ يَفْهَمُوا: که بفهمند

گزینه «۴»: لِكَيْ يَكْتُبَا: تا بنویسند

۸) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی

گزینه «۳»: (اسم فاعل) نادرست است.

گزینه «۴»: مزید ثلاثی ← مجرد ثلاثی

۹) ۱ ۲ ۳ ۴ «لَنْ» از حروف ناصبه است، بنابراین «نون» فعل مضارع را (لَنْ تُقَدِّرُوا) می‌کند.

۱۰) ۱ ۲ ۳ ۴ اشتريت: فعل ماضی + اسم نکره: کتاباً + جمله وصفیه: قدرأَيْتُهُ» که دومی تحت تأثیر اولی بوده و به صورت (ماضی بعید: بودم) ترجمه می‌شود!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): «لَا تُدْرِكُ»: درک نمی‌شود

گزینه (۳): «كَانَ ... يُنْفِقُونَ»: انفاق می‌کردند و «أَنْ يُؤْمِنُوا»: که ایمان بیاورند.

گزینه (۴): «قَدْ تَغَيَّرَ»: تغییر کرده است.

۱۱) ۱ ۲ ۳ ۴ هويت فرهنگی هر جامعه براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد. تا زمانی که عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی مورد پذیرش مردم است و برای آن‌ها

اهمیت دارد هويت فرهنگی جامعه تداوم می‌یابد. در غیر این صورت تداوم هويت فرهنگی به خطر می‌افتد. هويت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هويت اجتماعی افراد است. به این

معنا که هويت اجتماعی افراد در پرتو هويت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۱۲) ۱ ۲ ۳ ۴ - بحران هويت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

- تزلزل فرهنگی

۱۳) ۱ ۲ ۳ ۴ - هويت انتسابی

- تعارض فرهنگی

- هويت فرهنگی جهان اجتماعی

- بحران هويت فرهنگی

۱۴) ۱ ۲ ۳ ۴ جهان اجتماعی خودباخته، به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد. بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته‌ی خود را تداوم

بخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان

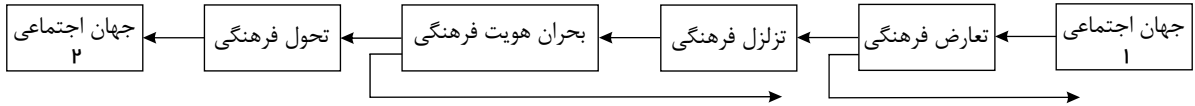
غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب شدند، و به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند.

۱۵) ۱ ۲ ۳ ۴ جهان‌های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته‌اند و از عقاید و ارزش‌های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می‌شوند که انسان به شناخت و تفسیری

صحیح از عالم و آدم برسند. در این جهان‌های اجتماعی، انسان‌ها از حقیقت خود و هستی دور می‌مانند. تصویری که از انسان ارائه می‌شود، سرابی از حقیقت است. به همین دلیل فطرت آدمی در

این جهان به آرامش نمی‌رسد و به اضطراب و تشویش گرفتار می‌شود و در نهایت سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد.

۱۶) اگر تعارض فرهنگی یا همان شیوهی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم یابد منجر به تزلزل فرهنگی می‌شود و تزلزل فرهنگی می‌تواند بحران هویت ایجاد کند و اگر این بحران از درون جهان اجتماعی فراتر رود منجر به تغییر جهان اجتماعی می‌شود.

۱۷) کاستی و خلأ معنوی

۱۸) مرگ یک جهان اجتماعی زمانی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند.

۱۹) اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود.

اگر اعضای جهان اجتماعی حالت خلاق و فعال خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

۲۰) الف) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب، را «غرب‌زدگی» می‌نامند.

ب) غرب‌زدگی جوامع غیرغربی، مهم‌ترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.

ج) بسیاری از جوامع غیرغربی، در یوراپوی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند.

۲۱) تشریح تمامی عبارات‌ها:

– قرآن کریم، فراموش کردن خداوند را سبب فراموشی انسان از خود می‌داند.

– اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خودبیگانگی فطری حقیقی می‌شود.

– ارتباط و دادوستد جهان‌های اجتماعی مختلف با یکدیگر عادی و متداول است. ولی این ارتباط می‌تواند شکل‌های مختلفی داشته باشد.

۲۲) برای محاسبه رشد مطلق جمعیت، میزان مهاجرت را به عدد رشد طبیعی جمعیت اضافه کرده یا از آن کم می‌کنیم؛ سپس نتیجه را بر کل جمعیت تقسیم کرده و

به درصد بیان می‌کنیم. توجه شود که اگر جمعیت مهاجر از کشور خارج شده باشند، باید آن را از رشد طبیعی کم کرد. اما اگر مهاجرین وارد کشور شده باشند، باید آن را به میزان رشد طبیعی اضافه کرد.

$$\text{میزان مهاجرت} \pm (\text{میزان مرگومیر} - \text{میزان مولید}) = \text{رشد مطلق جمعیت کل جمعیت} \times 100$$

۲۳) ساختمان جمعیت ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد.

اطلاع از میزان رشد جمعیت پایه محاسبه فرمول دو برابر شدن جمعیت است.

$$\frac{3,500,000 - 2,000,000}{60,000,000} \times 100 = 2.5$$

$$\frac{70}{2.5} = 28$$

۲۴) کشور ما مهاجرت روستاییان به شهرها از مهم‌ترین مهاجرت‌ها در دهه‌های اخیر به شمار می‌رود.

۲۵) شاهان هخامنشی به کشاورزی توجه زیادی داشتند و به‌منظور پیشرفت و توسعه کشاورزی، افرادی که زمین‌های بایر را آباد می‌کردند تا پنج نسل، از پرداخت مالیات معاف می‌کردند. از دیگر اقدامات مهم هخامنشیان برای توسعه کشاورزی، کندن قنات، احداث بند و سد بر روی رودها و حفر نهرهای انتقال آب در سرتاسر قلمروی خود بود.

۲۶) سلطه پدر بر اعضای خانواده نامحدود بود.

۲۷) تنی چند از زنان خاندان شاهی مانند همسر یزدگرد دوم و دو دختر خسرو پرویز به نام‌های بوران (پوران) و آزرمی‌دخت بر تخت سلطنت نشستند.

۲۸) گاهنبارها، نوروز، مهرگان و سده از جشن‌های مشهور ایران باستان هستند.

۲۹) یکی از عوامل مهم رونق تجارت در دوره اشکانیان گشایش جاده‌ی معروف ابریشم بود. ایران در آن دوره به عنوان واسطه‌ی تجاری بزرگ میان چین و هند از یک سو و اروپا از سوی دیگر عمل می‌کرد. بنابراین درآمد هنگفتی از حقوق گمرکی، عوارض حمل و نقل و راهداری، نصیب حکومت اشکانی می‌شد.

۳۰) در نقطه الف می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

در نقطه ب می‌توانیم ۴ واحد کالای A و ۲ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

بنابراین گزینه ۴، صحیح است و در نقطه ب می‌توانیم ۲ واحد بیشتر از کالای A در مقایسه با نقطه الف خریداری کنیم. بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای A اختصاص دهد، می‌تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند.

گزینه ۲: اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.

گزینه ۳: فرد ۵۰ هزار تومان برای خرید دو کالای A و B در اختیار دارد. هر نقطه از خط بودجه میزان بودجه ما را مشخص می‌کند، به‌عنوان مثال در نقطه (ب) داریم:

$$50 \text{ هزار تومان} = 50 \text{ تومان} = 40,000 + 10,000 = 40,000 + (2 \times 5,000) + (4 \times 10,000) = \text{بودجه فرد}$$

۳۱) میزان سود حسابداری برابر با تفاوت درآمد و هزینه‌های مستقیم است.

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

هزینه‌های مستقیم + سود حسابداری = درآمد

طبق فرض مسئله:

میلیون تومان ۲۸ = هزینه‌های مستقیم + سود حسابداری + درآمد

میلیون تومان ۱۴ = درآمد → ۲۸ = (درآمد) → ۲

۳۳ ۱ ۲ ۳ ۴

می‌دانیم که سود = درآمد - هزینه های تولید؛ بنابراین ابتدا باید درآمد را محاسبه کرد که فرمول آن عبارت است

$$\begin{aligned} \text{درآمد} &= 36,600 \text{ میلیون تومان} = 12,200 \text{ قطعه} \times 3 \text{ میلیون تومان} \\ 10,010 &= (12 \times 12) + (85 \times 12) + 5250 + 1100 + 1200 = \text{هزینه های تولید} \\ \text{سود} &= 26,590 \text{ میلیون تومان} = 10,010 \text{ میلیون تومان} - 36,600 \text{ میلیون تومان} \end{aligned}$$

۳۴ ۱ ۲ ۳ ۴

$$\text{هزینه} = 50,450,000 = 450,000 + 50,000,000$$

هزینه - درآمد = سود

هزینه + سود = درآمد

$$\text{درآمد} = 70,450,000 = 20,000,000 + 50,450,000$$

$$704,500 = 100 \div 70,450,000 = \text{تعداد کالا}$$

۳۵ ۱ ۲ ۳ ۴

$$\text{میلیون تومان} = 720 = 60 \times 12 = \text{اجاره سالیانه باغ}$$

$$\text{میلیون تومان} = 3,600 = \left(\frac{1}{3} \times 75\right) \times 12 \times 12 = \text{حقوق سالیانه مجموع کارگران}$$

$$\text{میلیون تومان} = 75 = \text{اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز}$$

$$\text{میلیون تومان} = 40 = \text{خرید سم و کود مناسب}$$

$$\text{میلیون تومان} = 20 = \text{کرایه حمل و نقل محصول}$$

$$\text{میلیون تومان} = 1,440 = 120 \times 12 = \text{حقوق سالیانه باغدار و مهندس}$$

$$5,895 = 720 + 3,600 + 75 + 40 + 20 + 1,440 = \text{مجموع هزینه های سالیانه}$$

$$6,500 = \text{میلیارد تومان} = 6,500 = \text{درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات}$$

چون میزان درآمد از هزینه ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود کرده است.

$$\text{میلیون تومان} = 605 = 6,500 - 5,895 = \text{هزینه های تولید} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه های تولید نیست.

۳۶ ۱ ۲ ۳ ۴ الف صحیح است.

ب) صحیح است.

ج) غلط است؛ در زمینه های تخصصی مانند پزشکی، دندان پزشکی، وکالت و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی اند.

۳۷ ۱ ۲ ۳ ۴ - هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که شما هنگام انتخاب از دست داده‌اید. اگر زمین را به کشت پنبه اختصاص دهیم، عملاً از گندمی

که می‌توانستیم از آن برداشت کنیم، صرف‌نظر کرده‌ایم؛ یعنی فرصت کاشت پنبه، میزان محصول گندمی است که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

- تجهیزات اداری جزو سرمایه‌های فیزیکی از عوامل تولید می‌باشد.

- اگر به عنوان یک کارآفرین یا تولیدکننده وارد میدان اقتصاد می‌شوید، باید ابتدا از منابع یا عوامل تولید خود آگاه شوید.

۳۸ ۱ ۲ ۳ ۴ الف) میزان پس‌انداز برابر است با: حداکثر توان خرید در یکی از غذاها را در قیمت آن ضرب می‌کنیم.

$$12 \times 75 = 900 \text{ هزار تومان}$$

ب) ۸ پرس چلوکباب: هزار تومان = $8 \times 75 = 600$ از 900 هزار تومان پس‌انداز، 300 هزار تومان باقی می‌ماند. \Leftarrow پرس زرشک‌پلو با مرغ $6 = 300 \div 50$

ج) اگر تعداد پرس زرشک پلو با مرغ را از ۶ به ۱۲ برسانیم، تعداد غذای دیگر از ۸ به ۴ می‌رسد و ۴ پرس کمتر می‌شود.

۳۹ ۱ ۲ ۳ ۴ برای به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر، باید دو واحد (x) از دست داد.

به عنوان مثال در نقطه D ، ۲ واحد کالای (x) و ۳ واحد کالای (y) می‌توان خریداری کرد. در نقطه C ، ۴ واحد کالای (x) و ۲ واحد کالای (y) می‌توان خریداری کرد. در نتیجه برای حرکت از

نقطه D به C جهت به دست آوردن یک واحد (y) بیشتر) باید از دو واحد (x) صرف‌نظر کرد.

۴۰ ۱ ۲ ۳ ۴

مثال	اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری (عوامل رفتارهای غیرمنطقی)
- ترجیح دادن کالایی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد، بر کالایی با قیمت ۸۰ هزار تومان - خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه (مجتبی پیراهن ۴۵۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را بر پیراهن ۱۶۵ هزار تومانی ترجیح می‌دهد).	اثر گذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها
- سراغ کارهای کم‌ارزش آنی رفتن، به‌جای صبر در تحصیل، یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی - برای تأمین هزینه‌های مصرف فعلی، زیر بار سنگین انواع بدهی‌ها رفتن (زیبا به جشن تولد دوستش دعوت شده است، همچنین برای کاهش وزن و بیماری دیابت خود تحت رژیم غذایی خاصی است، اما مقداری از کیک تولد را می‌خورد).	بی‌صبری زیاد
- خوش‌بینی زیاد درباره درآمد آینده و پس‌انداز کمتر برای نیازهای آتی - سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر، بدون آمادگی لازم (پدر مریم اخیراً علی‌رغم نبود مشتری کافی برای میوه آناناس تصمیم گرفته است زمین بیشتری به این محصول اختصاص دهد).	اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن

۴۱ ضابطه نمودار تابع خطی که از مبدأ عبور می‌کند به صورت $f(x) = ax$ می‌باشد که با جایگذاری $f(-3) = 2$ در آن مقدار a را می‌یابیم.

$$f(x) = ax \xrightarrow{x=-3} f(-3) = a \times (-3) \xrightarrow{f(-3)=2} 2 = a \times (-3) \Rightarrow a = -\frac{2}{3}$$

پس ضابطه تابع به صورت $f(x) = -\frac{2}{3}x$ است که با قراردادن $x = 3$ در آن مقدار تابع $f(3) = -2$ می‌باشد. با توجه به گزینه‌ها، نمودار گزینه ۳، صحیح است.

۴۲ ۱ ۲ ۳ ۴

$$\begin{cases} f(3) = |2(3)^2 - 4(3)| = |18 - 12| = |6| = 6 \\ g(0) = 1, g(2) = 3 \end{cases} \Rightarrow \frac{f(3) \times g(0)}{g(2)} = \frac{6 \times 1}{3} = \frac{6}{3} = 2$$

۴۳ فرم کلی تابع خطی برابر $y = mx + b$ است و $m = \frac{y_1 - y_2}{x_1 - x_2}$ است.

$$f(2) = 5 \Rightarrow A(2, 5), f(5) = 8 \Rightarrow B(5, 8)$$

$$A = (2, 5), B = (5, 8) \Rightarrow m = \frac{y_1 - y_2}{x_1 - x_2} \rightarrow m = \frac{8 - 5}{5 - 2} = \frac{3}{3} = 1$$

۴۴ نمودار رابطه‌ای تابع است که هر خط موازی محور عرض‌ها نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند. در گزینه‌های (۱) و (۲) و (۴) می‌توان خط قائمی یافت که نمودار را در بیش از یک نقطه قطع کند، پس تابع نیستند.

۴۵ با توجه به نمودار مختصاتی $f(2) = 3$ و $f(-2) = -2$ در نتیجه:

$$f(2) + f(-2) = 3 + (-2) = 1$$

۴۶ با توجه به ضابطه $f(x)$ و $g(x)$ خواهیم داشت:

$$f(-2) = \frac{|-2 - 3|}{(-2)^2 + 1} = \frac{5}{5} = 1$$

$$f(0) = \frac{|0 - 3|}{0 + 1} = 3$$

$$g(1) = \sqrt{1 + 3} = \sqrt{4} = 2$$

$$\text{مطلوب سوال: } \frac{1 + 2}{2 - 3} = \frac{3}{-1} = -3$$

۴۷ با توجه به نمودار تابع $f(x)$ که از دو نقطه‌ی $A = (1, 2)$ و $B = (3, -2)$ عبور می‌کند، داریم:

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{-2 - 2}{3 - 1} = \frac{-4}{2} = -2$$

$$y = mx + h \xrightarrow{m=-2} 2 = -2(1) + h \rightarrow h = 4$$

$$\rightarrow \text{معادله‌ی خط: } y = -2x + 4$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۸

$$\begin{cases} f(2) = \frac{|2|}{(2)^2}(2^2 - 1) = \frac{2}{4}(4 - 1) = \frac{1 \cdot 3}{4} = \frac{3}{4} \\ f(-1) = \frac{|-1|}{(-1)^2}((-1)^2 - 1) = \frac{1}{1} \times (-1 - 1) = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(2) + f(-1) = \frac{3}{4} + (-2) = \frac{3}{4} - 2 = \frac{3 - 8}{4} = -\frac{5}{4}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴۹

با کمی دقت متوجه می‌شویم ضابطه تابع برابر $f(x) = (x + 2)^2$ است، پس $a + 3$ برابر ۱۲ است. زیرا:

$$(a + 3 + 2)^2 = 144 \Rightarrow a + 5 = 12 \Rightarrow a = 7$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵۰

$$2y - x = 4 \Rightarrow 2y = x + 4 \xrightarrow{\div 2} y = \frac{1}{2}x + 2 \rightarrow \text{شیب} = \frac{1}{2}$$

دو خط با هم موازی
 $\xrightarrow{\text{شیب برابر دارند}}$ شیب خط مطلوب $= \frac{1}{2}$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \xrightarrow[m = \frac{1}{2}]{A(4, -2)} y - (-2) = \frac{1}{2}(x - 4)$$

$$\Rightarrow y + 2 = \frac{1}{2}x - 2 \Rightarrow y = \frac{1}{2}x - 4$$

از بین نقاط داده شده در گزینه‌ها فقط نقطه $(6, -1)$ روی خط بالا قرار دارد، زیرا اگر طول و عرض این نقطه را به جای x و y خط بگذاریم دو طرف تساوی، یکسان می‌شوند.

$$y = \frac{1}{2}x - 4 \xrightarrow[x = 6]{y = -1} -1 = \left(\frac{1}{2} \times 6\right) - 4 \Rightarrow -1 = 3 - 4 \Rightarrow \boxed{-1 = -1}$$